
ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

УДК 338.2(477)

С. М. Шкарлет, д. е. н., професор,
В. Г. Маргасова, д. е. н., професор,
О. С. Сакун, к. е. н.

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ЕКОНОМІКИ ДО ЗАГРОЗ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ

Анотація. Стаття присвячена проблемі стратегічного забезпечення стійкості економіки до загроз економічній безпеці. Визначено необхідність та послідовність механізму формування та управління системою стратегічного забезпечення стійкості економіки до загроз економічній безпеці. Розроблена методика функціонування механізму управління системою стратегічного забезпечення стійкості економіки до загроз економічній безпеці.

Ключові слова: стійкість економіки; загрози економічній безпеці; економічна безпека.

С. Н. Шкарлет, д. э. н., профессор,
В. Г. Маргасова, д. э. н., профессор,
А. С. Сакун, к. э. н.

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕННЯ СТОЙКОСТІ ЕКОНОМІКИ К УГРОЗАМ ЕКОНОМІЧЕСКОЇ БЕЗОПАСНОСТІ

Аннотация. Статья посвящена проблеме стратегического обеспечения устойчивости экономики к угрозам экономической безопасности. Определена необходимость и последовательность механизма формирования и управления системой стратегического обеспечения устойчивости экономики к угрозам экономической безопасности. Разработана методика функционирования механизма управления системой стратегического обеспечения устойчивости экономики к угрозам экономической безопасности.

Ключевые слова: устойчивость экономики; угрозы экономической безопасности; экономическая безопасность.

S. N. Shkarlet, Doctor of Economic Sciences, Professor,
O. V. Marhasova, Doctor of Economic Sciences, Professor,
O. S. Sakun, Candidate of Economic Sciences

THE MANAGEMENT MECHANISM IN THE SYSTEM OF STRATEGIC PROVIDING OF THE ECONOMIC SUSTAINABILITY TO THE ECONOMIC SECURITY THREATS

Abstract. The article is devoted to the problem of the strategic providing of the economic sustainability to the economic security threats. The necessity and sequence of mechanism of forming and management of the strategic providing of stability of economy to the economic security threats are defined. The methodology of functioning of the management mechanism of the strategic providing of the economic sustainability to the economic security threats is worked out.

Keywords: economic sustainability; economic security threats; economic security.

Актуальність теми дослідження. Найбільш загальними характеристиками моделі державного управління вітчизняною економікою, що реалізується, виявлено наступне: по-перше, вона слабо спрямована на досягнення загальних цілей і виконання державою своєї місії; по-друге, у змінених умовах структурно-функціональна ієрархічна вертикальна модель державного управління малоефективна, оскільки у функціонально-побудованій системі генеральний суб'єкт управління не має змоги оперувати зростаючим обсягом даних; по-третє, існуючий підхід важко реалізовується при відсутності ефективної стратегії.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Постановка проблеми. З огляду на зазначені розроблені та обґрунтовані методологічні основи та практичні рекомендації вимагають уточнення організаційно-економічних умов генерування різноспрямованих трансформаційних змін у межах національної економіки, а також при реалізації дієвої Стратегії забезпечення стійкості економіки до загроз економічній безпеці. Поряд із цим, вважаємо слід об'єктивно оцінити параметри результативності, значення прийнятих та проголошених суб'єктами державного управління „проектів”, стратегічних програм і різного роду державних доктрин.

Оскільки, ми вважаємо їх лише за окремими структурними розділами можна було б вважати стратегічно спрямованими, а не адекватними за своєю суттю та змістом „Державні стратегії”. Тому, й необхідно встановити ключові основи для формування, передбаченої методологічними засадами формування системи стратегічного забезпечення стійкості економіки до загроз економічній безпеці (ССЗСЕ_{ЕБ}), Стратегії забезпечення стійкості економіки до загроз економічній безпеці для генерування системних ознак до стійкого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема стійкості економіки в контексті загроз економічній безпеці присвячені праці таких вчених, як: М. В. Мяснікович [1], П. Г. Нікітенко [2], А. В. Бесчастний [3], В. А. Ліпкан [4], Н.В. Коленда [5], І. Ф. Коломієць [6]. Не дивлячись на те, що проблеми стійкості економіки в контексті загроз економічній безпеці досліджуються в економічній літературі, але залишаються не розробленими питання стратегічного управління даним процесом. Зокрема, недостатньо вивчені питання впровадження стратегії забезпечення стійкості економіки до загроз економічній безпеці. В цьому контексті особливо актуального значення набуває питання реалізації механізму впровадження стратегії забезпечення стійкості економіки до загроз економічній безпеці. Це і обумовило вибір теми та постановку завдання статті.

Постановка завдання. Метою статті є теоретичні аспекти розробки механізму управління в системі стратегічного забезпечення стійкості економіки України до загроз економічній безпеці.

Виклад основного матеріалу. Стратегія забезпечення стійкості економіки до загроз економічній безпеці будувалася на основі виділення в ній елементів логічної структури діяльності, розгляду їх як компонентів, що мають власний склад елементів, і відповідної декомпозиції цих компонентів з вивченням їх змісту.

Системною ціллю реалізації Стратегії є зменшення флуктуацій в економіці, які можуть призвести до її деструктивних змін, тобто протидія загрозам і викликам з боку зовнішнього та внутрішнього середовищ, посилення стійкості національної економічної системи.

Рис. 1 наочно відображає алгоритм формування та реалізації стратегії забезпечення стійкості економіки до загроз економічній безпеці, головною задачею розробки якої є підтримання таких взаємин між елементами національної економічної системи та її середовища, які дозволяють досягати поставлених цілей у сфері забезпечення стійкості економіки до загроз економічній безпеці, відповідають внутрішнім можливостям і зовнішнім вимогам.

Для досягнення мети реалізації Стратегії повинен бути реалізований комплекс завдань:

- визначення основних параметрів стійкості економіки до загроз економічній безпеці умов, тенденцій, обмежень і виявлення можливостей розвитку економіки;
- формування комплексу заходів, що сприятимуть досягненню цілей і завдань забезпечення стійкості економіки та зміцнення економічної безпеки;
- науково-технічна, інформаційна, ресурсна та кадрова підтримка реалізації Стратегії.

Для забезпечення органічності функціонування ССЗСЕ_{ЕБ} потребують визначення напрямів управлінських впливів. Згідно сформованих уявлень, управління є сукупністю процесів, що забезпечують підтримку об'єкта управління в заданому стані або переведення його в новий бажаний стан шляхом реалізації цілеспрямованих управлінських впливів (рис. 2).

Отже, на рис. 2 не тільки наведено класифікацію і можливі наслідки різних типів управлінських впливів, але також охарактеризовано їх предметно-об'єктну сферу, що дозволяє структурувати систему управління відповідно з цією ознакою. Вирішення зазначених вище завдань можна досягти лише у разі розробки і реалізації відповідного виду Стратегії за відповідними розділами (таблиця 1).

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

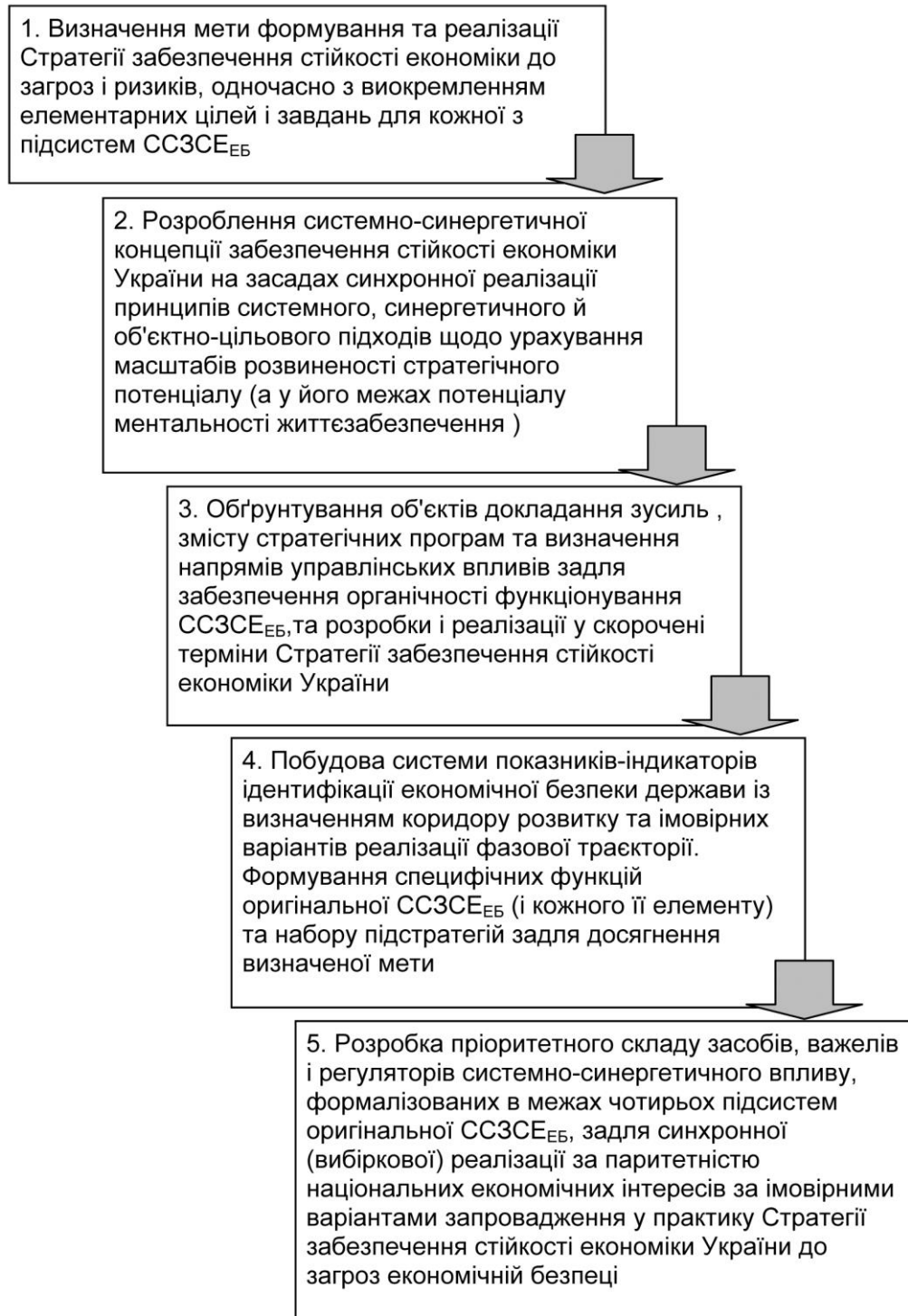

Рис. 1. Алгоритм формування та реалізації стратегії забезпечення стійкості економіки України до загроз економічній безпеці *

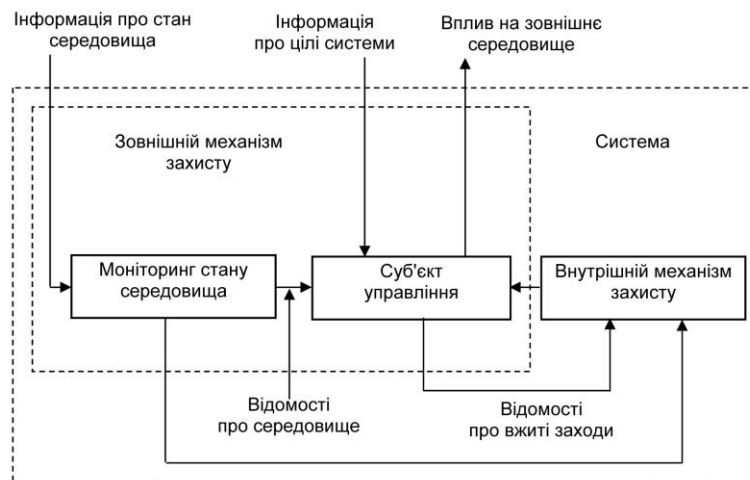
* Джерело: авторська розробка

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Рис. 2. Типи управлінських впливів та їх наслідки для об'єкта управління *
 *Джерело: складено авторами

У цьому контексті методичний підхід до реалізації Стратегії та вирішення завдання забезпечення стійкості економіки до загроз економічній безпеці передбачає за функціонально орієнтованістю виділення механізму зовнішнього і внутрішнього впливу (рис. 3).

Рис. 3. Взаємодія внутрішнього та зовнішнього механізмів впливу *
 *Джерело: [11, с. 151]

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Таблиця 1

Інкorpopация стратегічного набору завдань і заходів до Стратегії забезпечення стійкості економіки України до загроз економічній безпеці*

Розділи	Зміст завдань і заходів у відповідності до Концепції забезпечення стійкості економіки до загроз економічній безпеці системно-синергетичного типу	Стратегія забезпечення економічної безпеки держави	Стратегія соціально-економічного розвитку України
Введення	обґрунтування необхідності розробки Стратегії. Описано її основна мета, роль у реалізації економічної політики розвитку держави та доцільність формування інформаційно-методичної бази для уточнення змісту цього доктринального документа в контексті забезпечення стійкості економіки	Стратегія забезпечення економічної безпеки держави	Стратегія соціально-економічного розвитку України
Основні цілі та завдання Стратегії	основні цілі та завдання Стратегії, взаємопов'язані із ними пріоритети та завдання загальної Стратегії забезпечення економічної безпеки держави та Стратегії соціально-економічного розвитку за трьома варіантами розвитку подій, тобто у разі переходу економіки України: а) у нестійкий стан (фазу фрустрації); б) знаходження у фазі безпеки (поріг безпеки); в) у фазу стійкого розвитку (біфуркації)	Основи і завдання Стратегії. Основні прогностичні оцінки вагомості впливу рівня економічної безпеки на забезпечення стійкості економіки.	опис: а) сучасного соціально-економічного стану держави; б) основних тенденцій і перспектив економічного зростання в країні; в) вимоги до чинників соціально-економічного зростання (динаміка соціально-економічної, демографічної, виробничого потенціалу); г) інфраструктура та забезпеченість розвитку держави
Тенденції прогностичні оцінки стійкості економіки на відповідній Стратегії	опис сценарію розвитку держави у цілому та відповідної програми забезпечення стійкості економіки до загроз. Слід навести: характеристики складових і домінант Стратегії соціально-економічного розвитку держави, розробленої з урахуванням стратегічних напрямів розвитку, окремих галузей промисловості, а також відповідної Стратегії забезпечення економічної безпеки держави та стратегічного набору забезпечення стійкості економіки України	деталізовано зміст державної політики щодо забезпечення економічної безпеки: а) основи її формування й етапи її реалізації за трьома варіантами розвитку подій (знаходження у фазі фрустрації, безпеки або біфуркації); б) ключові стратегічні орієнтири;	аналіз імовірних трендів довгострокового розвитку економіки держави (можливості соціально-економічного розвитку, ключові проблеми і обмеження). Здійснено опис можливих сценаріїв соціально-економічного розвитку регіону у довго- і середньостроковій перспективі
Вибір Стратегії	зміст Стратегії за трьома рівнями, а саме, за розвитком економіки у фазі: а) фрустрації; б) безпеки; в) біфуркації	в) інноваційна й науково-технічна політика; г) соціальна політика	обґрунтовано стратегічні напрями розвитку держави: а) мета розвитку; б) вибір стратегічних пріоритетів (сценарію розвитку і механізми реалізації стратегії); в) покращення демографічної ситуації
Державна політика щодо забезпечення стійкості економіки	визначено: основні стратегічно-економічні орієнтири; етапи реалізації стратегічного набору, оцінка СП; зміст інноваційної й науково-технічної політики, а також інструментарій взаємодії суб'єктів щодо забезпечення стійкості економіки до загроз.		
Цільові показники й оцінка ефективності Стратегії	привести прогностичний ІСЕ _{ЕБ} як найважливіший інструмент оптимізації процесів розподілу та використання СП. Встановлено роль Концепції при вирішенні завдань у сфері забезпечення стійкості економіки до загроз, за яким приведено доцільність корегування інструментарію методик складання державних програм. Більш раціональною є процедура формування, інноваційна й науково-технічна політика в сфері забезпечення стійкості економіки мстить розробку і введення новачки	перспективи та стратегічні ініціативи розвитку управління і етапи стратегії соціально-економічного розвитку держави, при визначені: а) побудови економічного розвитку держави, при визначені: а) раціонального прогнозного ІСЕ _{ЕБ} . При механізмі введення проєктів стратегічного набору: а) визначено стратегічні значення; б) етапів стратегічного набору щодо імперативи забезпечення стійкості економіки; в) наслідки економіки до загроз; г) розкрито реалізації стратегії соціально-економічного розвитку за трьома варіантами (у разі варіативний прогноз; в) розкрито реалізації стратегії соціально-економічного розвитку за трьома варіантами (у разі аспекти державної політики щодо забезпечення стійкості економіки в різних фазах її розвитку; г) представлено очікувані результати за різноманітними реалізаціями Стратегії; д) запропоновано систему управління поетапною реалізацією Стратегії	приведено базові принципи реалізації технології управління і етапи стратегії соціально-економічного розвитку держави, при визначені: а) механізмів введення проєктів стратегічного набору; б) етапів стратегічного набору щодо забезпечення стійкості економіки; в) наслідки реалізації стратегії соціально-економічного розвитку за трьома варіантами (у разі аспекти державної політики щодо знаходження у фазах фрустрації, безпеки або біфуркації)
Додаток зі складом заходів із забезпечення стійкості економіки, цільових показників (індикаторів економічної безпеки) з урахуванням стратегічного потенціалу	При цьому, розраховується вплив ІСЕЕБ на ВВП, що дозволяє одержати об'єктивну інформацію про стійкість економіки на різних фазах її розвитку. У додатках приводяться конкретні цільові показники реалізації Стратегії		

*Джерело: визначено, сформульовано та обґрунтовано авторами

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Зовнішній механізм захисту можна віднести до більш високого рівня ієрархії, ніж внутрішній механізм, оскільки він безпосередньо взаємодіє з середовищем і по суті є надсистемним утворенням. Його раціональне функціонування вимагає, в першу чергу, щоб органи управління володіли достовірною інформацією про стан зовнішнього економічного середовища, на основі якої здійснюється корегуючий вплив.

Не можна обійти увагою ту обставину, що внутрішній захисний механізм забезпечує вирішення таких завдань: відобразити вплив зовнішнього середовища, який подолав зовнішній захист економічної безпеки; долати структурні обурення, що породжуються системою, в тому числі й самим механізмом захисту; сприяти розвитку економічної системи для досягнення намічених цільових установок [1, с. 150–151].

Зважаючи на важливість цих завдань, основна мета функціонування внутрішнього захисного механізму полягає у мінімізації негативних наслідків впливу загроз на економічну безпеку національної економіки.

Механізм управління в ССЗСЕ_{ЕБ} – це та методологічна основа, яка дозволяє виявити взаємозв'язки між суперечностями економічних процесів у екзо- та ендогенному середовищі. Такий механізм можна охарактеризувати як спосіб організації суспільного виробництва з властивими йому організаційно-економічними відносинами, за допомогою якого суспільство використовує економічні закони з урахуванням історичної обстановки. З іншого боку, вони є сукупністю свідомо встановлюваних державою норм, правил, умов, критеріїв, показників, організаційних структур, в рамках і за допомогою якого здійснюється розширене відтворення та забезпечення стійкості економіки [2, с. 299–302].

Механізм управління визначає, як ведуть себе суб'єкти управління – елементи системи і як вони приймають рішення.

Багатогранність економічних зв'язків не може бути реалізована через існування універсального механізму. Проте, функціонування механізму управління в ССЗСЕ_{ЕБ} має бути підпорядковано таким вимогам: дія в межах, визначених чинним законодавством; забезпечення надійного захисту та реалізації національних економічних інтересів; своєчасне виявлення та відвернення загроз стійкості економіки [3, с. 44–45].

Вихідними моментом у логічній моделі дослідження механізму управління в системі забезпечення економічної безпеки стійкого розвитку національної економіки, на нашу думку, повинно бути визначення етапів формування та реалізації (рис. 4).

Рис. 4. Етапи формування та реалізації механізму управління в ССЗСЕ_{ЕБ} *

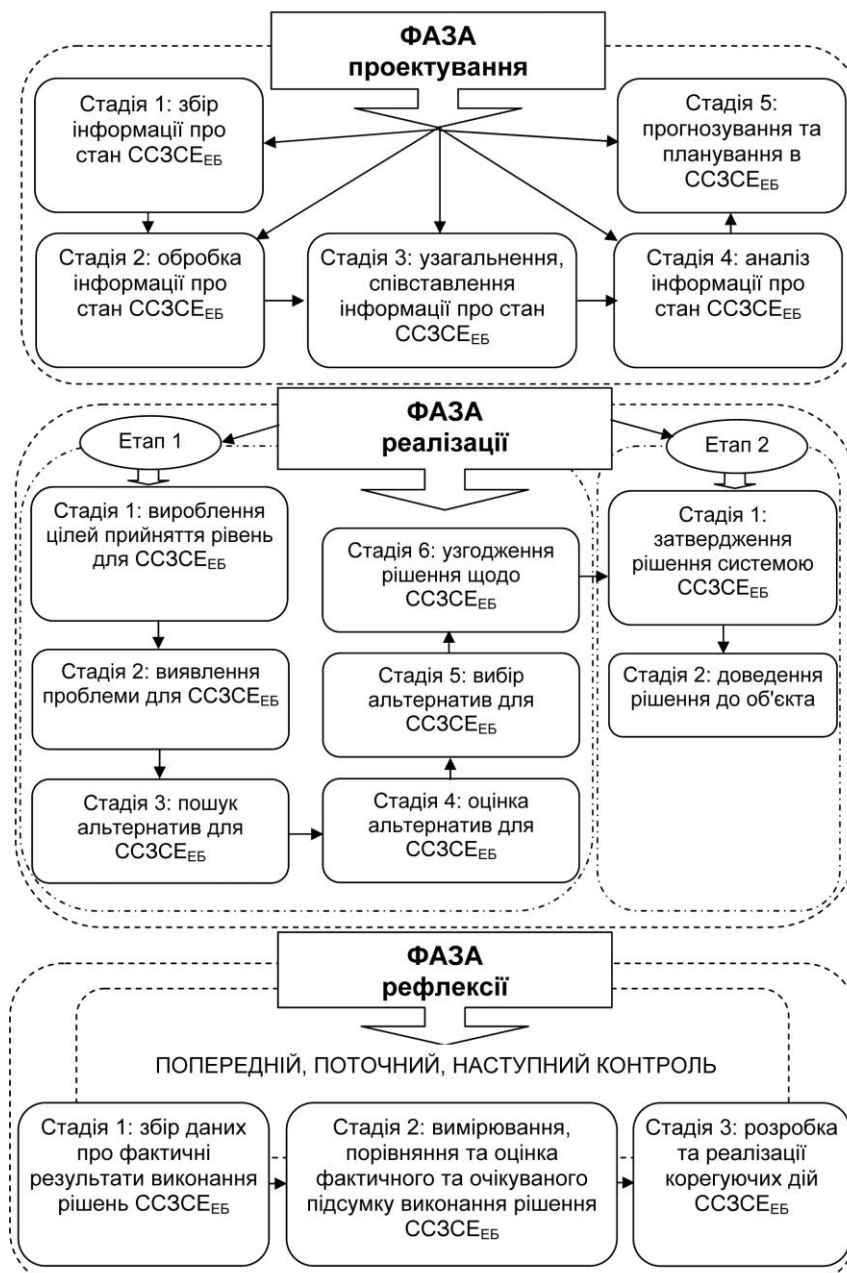
*Джерело: запропоновано авторами

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Хоча останнім часом усе більше науковців звертають увагу на необхідність розробки та підвищення дієвості таких механізмів, в економічній літературі не існує єдиного підходу до алгоритму їх побудови.

Виходячи із постулатів загальної методології побудови адаптивної ССЗСЕ_{ЕБ}, будь-який завершений цикл здійснення управлінської діяльності у цій системі складається з наступних фаз: проектування, реалізації і рефлексії (рис. 5).

У рамках фази проектування здійснюються такі функції управління, як: збір, обробка та аналіз інформації, прогнозування, планування, які включає підготовку управлінського рішення.

Рис. 5. Часова структура реалізації методики функціонування механізму управління в ССЗСЕ_{ЕБ} *
 *Джерело: складено авторами

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

1. Збір, обробка та аналіз інформації. Для фази проектування велике значення мають інформаційні технології, тобто самі процеси, методи пошуку, збору, зберігання, обробки, надання, поширення інформації, а також способи здійснення таких процесів і методів, які разом з інформацією, що міститься в базах даних, які утворюють цілісну інформаційну систему.

Істотним для першої фази управління в системі забезпечення економічної безпеки стійкого розвитку національної економіки є аналіз отриманої інформації.

2. Прогнозування. Прогноз (з грец. – „вперед, впізнання”) – це науково обґрунтоване судження про можливі стани керованого об’єкта в майбутньому і (або) про альтернативні шляхи і терміни їх здійснення.

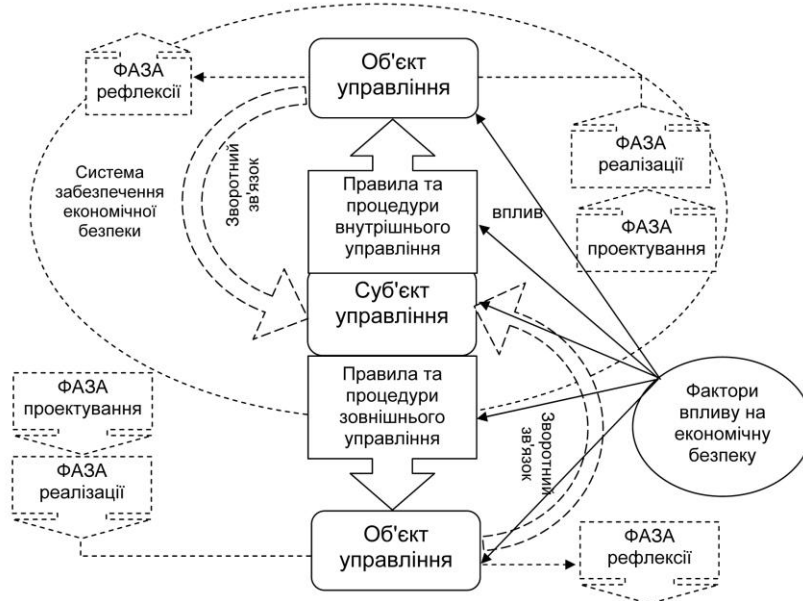
Прогнозування як метод механізмів управлінні у ССЗСЕ_{ЕБ} є процес розробки прогнозів станів керованих об’єктів щодо цієї системи в майбутньому. Прогнозування є необхідною стадією першої фази управління, і його основне завдання – орієнтація управління на можливі зміни стану і розвитку об’єктів управління і зовнішнього середовища їх функціонування.

3. Планування – складання спеціальних документів-планів, в яких відображаються прогнози; проміжні та кінцеві цілі, завдання; механізми розподілу ресурсів і координації діяльності.

Другою частиною циклу є фаза реалізації – вироблення та реалізація управлінських рішень щодо проблем, які виникають. Фаза реалізації складається з двох етапів: етапу прийняття рішення та етапу реалізації рішення в підсистемі управління ССЗСЕ_{ЕБ}.

У зв’язку з цим, в механізмі управління обов’язковою є *рефлексивна фаза* (або фаза рефлексії). У рамках цієї фази механізму управління реалізується така функція, як контроль під яким розуміється або результат, або процес.

Цикл функціонування механізму внутрішнього та зовнішнього впливу в ССЗСЕ_{ЕБ} представлено на рис. 6.

Рис. 6. Цикл функціонування механізму управління внутрішнього та зовнішнього впливу в ССЗСЕ_{ЕБ} *
 * Джерело: складено авторами

Однак вплив зовнішнього середовища на об’єкти управління викликав відхилення параметрів в їх функціонуванні від необхідних для досягнення мети управління. У цей момент відбувається виникнення найпростішого замкнутого контуру зі зворотним зв’язком з реакцією лише на поточний вплив. Подальший розвиток механізму управління призвів до утворення другого контуру зворотного зв’язку, що дозволяє здійснити програмну зміну характеру впливу суб’єкта управління на об’єкт в цілях збереження стійкості останнього.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Мета реалізації механізму управління полягає у забезпеченні стійкості, ліквідності, збалансованості та ефективності національної економіки, запобіганні можливому порушенню її нормального функціонування через вплив різного роду загроз.

Постановка завдань щодо забезпечення стійкості економіки до загроз економічній безпеці відбувається на основі результатів моніторингу факторів впливу на неї, ступеня їх небезпеки та можливих наслідків [4, с. 57].

При побудові механізму управління в ССЗСЕ_{ЕБ} одночасно важливо враховувати й принципи як вихідні положення, якими слід керуватися, визначаючи зміст, організаційні форми і методи реалізації політики щодо забезпечення економічної безпеки [5, с. 142].

Висновок. Підводячи підсумок, слід зазначити, що ефективне і цілеспрямоване функціонування механізму управління в ССЗСЕ_{ЕБ} має базуватися на розумінні внутрішньої сутності та динамічних змін сучасних перетворень категорій, через які воно реалізується. Використання методологічного підходу до забезпечення стійкості економіки полягає у застосуванні різних рівнів дослідження та врахування специфіки форм прояву сутності і змісту цих категорій щодо об'єкта дослідження.

У цьому контексті особливого значення набуває розгляд механізму управління в ССЗСЕ_{ЕБ} як складної системи взаємодії багатьох суб'єктів, що потребує здійснення реального управлінського впливу із застосуванням економіко-математичного моделювання рівня економічної безпеки та її впливу на розвиток національної економіки.

Література

1. Мясникович, М. В. Управление системой обеспечения экономической безопасности / М. В. Мясникович, С. С. Полоник, В. В. Пузиков. – Минск : ИООО „Право и экономика”, 2005. – 264с.
2. Экономическая безопасность: теория, методология, практика / под науч. ред. П. Г. Никитенко, В. Г. Булавко ; Институт экономики НАН Беларуси. – Минск : Право и экономика, 2009. – 394 с.
3. Бесчастний, А. В. Механізми регулювання економічної безпеки національної економіки : дис... канд. екон. наук : 08.00.03 / А. В. Бесчастний. – Донецьк, 2010. – 169 с.
4. Ліпкан, В. А. Національна безпека України : навчальний посібник / В. А. Ліпкан. – К.: Кондор, 2006. – 552 с.
5. Коленда, Н. В. Сутність механізму забезпечення соціальної безпеки населення / Н. В. Коленда // Економічні науки. Сер. : Економіка та менеджмент. – 2012. – Вип. 9 (1.1). – С. 140–149.
6. Коломієць, І. Ф. Загрози та виклики економічній безпеці держави: синергетичний аспект / І. Ф. Коломієць, О. В. Пабат // Регіональна економіка. – 2011. – № 1. – С.7–13.
7. Беда, К. В. Визначення економічної безпеки на сучасному етапі соціально-економічного розвитку України / К. В. Беда // Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки і управління. Серія 1 : Економіка. – 2013. – Вип. 2. – С. 62–66. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/NvChdieu_2013_2_10.pdf.
8. Cable, V. (1995), What is International Economic Security?, International Affairs, vol. 71, no. 2, p. 312.
9. Williams, S. (2012), The Role of the National Interest in the National Security, debate, Defence Academy of the United Kingdom, Royal College of Defense Studies : Seaford House Paper, UK.

References

1. Miasnikovich, M.V., Polonik, S.S., Puzikov, V.V. (2005). Upravlenie sistemoy obespecheniya ekonomicheskoy bezopasnosti [Management by the system of providing of economic security]. Minsk: Pravo i ekonomika [in Russian].
2. Nikitenko, P.G., Bulavko, V.G. (2009). Ekonomicheskaya bezopasnost: teoriya, metodologiya, praktika [Economic security: theory, methodology, practice]. Minsk: Pravo i ekonomika [in Russian].
3. Beschastnyy, A.V. (2010). Mehanizmi reguliuvannya ekonomichnoi bezpeki natsionalnoi ekonomiki [Mechanisms of adjusting of economic security of national economy]. Donetsk [in Ukrainian].
4. Lipkan, V.A. (2006). Natsionalna bezpeka Ukrainu [National safety of Ukraine]. Kyiv: Kondor [in Ukrainian].
5. Kolenda, N.V. (2012). Sutnist mehanizmu zabezpechennia socialnoi bezpeki naselennia [Essence of mechanism of providing of social safety of population]. Ekonomichni nauki. Seriya Ekonomika i menedgment, 9, 140-149 [in Ukrainian].
6. Kolomiyets, I.F., Pabat, O.V. (2011). Zagrozi ta vikliki ekonomichni bezpetsi dergavi: sinergetichnyi aspekt [Threats and challenges to economic security of the state: synergistic aspect]. Regionalna ekonomika, 1, 7-13 [in Ukrainian].
7. Beda, K. V. (2013). Vyznachennia ekonomichnoi bezpeki na suchasnomu etapi sotsialno-ekonomichnogo rozvitku Ukrainu [Economic security determination at the current stage of socio-economic development of Ukraine]. Scientific journal of ChSIEM, 2 (18), 62-66. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/j-pdf/NvChdieu_2013_2_10.pdf [in Ukrainian].
8. Cable, V. (1995), What is International Economic Security?, International Affairs, vol. 71, no. 2, p. 312 [in English].
9. Williams, S. (2012), The Role of the National Interest in the National Security, debate, Defence Academy of the United Kingdom, Royal College of Defense Studies: Seaford House Paper, UK [in English].

Надійшла 20.10.2016

Бібліографічний опис для цитування :

Шкарлет, С. М. Специфіка формування бренду готельних послуг регіону / С. М. Шкарлет, В. Г. Маргасова, О. С. Сакун // Науковий вісник Полісся. - 2016. -№ 3 (7). - С. 29-37.